



Undersøgelse af "sager". Aktuelle tendenser og retssikkerhedsmæssige problemer.

Skitsering af problemstillinger

v/Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen

Dansk Kriminalistforening, 22. september 2014





Hvorfor behov for undersøgelsesredskaber?

- Behov for grundlag for retlige reaktioner:
 - Tjenstligt ansvar – embedsmænd.
 - Strafferetligt ansvar – embedsmænd.
 - Rigsretsansvar – ministre.
- Behov for grundlag for politiske reaktioner:
 - Parlamentarisk ansvar – ministre.
 - Grundlovens § 15.
 - Politisk ansvar, men generelt ønske om retligt eller ”quasi-retligt” grundlag:
 - Er lovgivningen overtrådt?
 - Kan det bebrejdes ministeren?
- Behov for fremadrettede reaktioner.



Historiske og aktuelle undersøgelsesredskaber

- Historiske:
 - Parlamentariske kommissioner.
 - Særlige Folketingsudvalg.
 - Dommerundersøgelser.
 - Undersøgelsesretter.

- Aktuelle:
 - Uformelle ”interne” undersøgelser.
 - Tjenstlige undersøgelser.
 - Folketingets stående udvalg.
 - Advokatundersøgelser mv.
 - Undersøgelseskommissioner.
 - Parlamentarisk opfølgning på undersøgelseskommissioner (FFO kap. XVIII).



Problemer med de aktuelle undersøgelsesredskaber

- Folketingets stående udvalg:
 - Ikke gearret til undersøgelser af komplekse forløb.
 - Politisk sammensat og politisk arbejdende.
 - Ikke professionel udspørgerkapacitet.
- Advokatundersøgelser:
 - Ikke mulighed for afhøring.
 - Meget afhængig af den enkelte advokats faglighed.
 - Ikke formaliserede processuelle regelsæt.
- Undersøgelseskommissioner:
 - Tids- og ressourceforbrug (prisen for retssikkerhed?).
 - Folketinget afskæres fra at beskæftige sig med sagen.
 - Erfaringsmæssigt politisk vanskeligt at "tilskære" kommissoriet.
 - Politisering af dommervirksomhed?



Nye parlamentariske redskaber – en ”mellemskarp kniv”?

- Modellerne i England, Norge og Sverige mv.
- Ny parlamentarisk model i Danmark?
 - Professionalisering af de stående udvalgs virksomhed?
 - Samles i ét udvalg?
 - Bedre og grundigere forberedelser?
 - Professionel udspørgerkapacitet?
 - Ramme for konklusioner?
 - Nyt parlamentarisk organ?
 - Sammensætning?
 - Initiativret?
 - Kommissorium?
 - Åbne/lukkede døre?
 - Afhøring af embedsværket?
 - Kritik af embedsværket?